

1. Prilika o presaditvi

Ustanovitelj Opus Dei –
življenjepis sv. Jožefmarija
Escrivája.

30. Okt. 2023

[↗ Nazaj na kazalo](#)

Na prednostnem vrstnem redu je bila izobraževalna bitka očetova prva skrb, s katero je želel »romanizirati« Opus Dei. Zatem naj bi sledila širitev, prinašanje semena v druge države, v služenju Cerkvi in dušam. To je zahteval značaj vesoljnosti, zaobjet v

sporočilu 2. oktobra 1928.^[1] V očetovih ušesih je še vedno odmevala apostolska nujnost iz časa, ko je kot mlad duhovnik v Madridu prepeval besede *ignem veni mittere in terram* ..., ki jih je njegov brat v polomljeni latinščini ponavljal za njim po hiši, ne da bi doumel njihov pomen. Vse od takrat, medtem ko je Delo raslo, je skupaj z Gospodom klical: *Prišel sem, da vržem ogenj na zemljo* ... In da bi v sebi poživil to gorečnost, si je priskrbel nekaj »opomnikov«, s pomočjo katerih je imel cilje širitve po svetu nenehno pred očmi.

S tem namenom je postavil zemljevid sveta v vhodno vežo Študentskega doma Jenner. Še eden je bil v Diegu de León, v svoji sobi pa je imel tudi globus. Ker je želel širitev nadvse skrbno spremljati, pripoveduje msgr. Javier Echevarría, je v neki sobi v Villi Tevere dal čez celo steno razgrniti ogromen zemljevid sveta. »S posebno barvo so bili označeni

kraji, kjer so dejavnosti že potekale, in z apostolsko širitvijo so obarvana območja naraščala. Želel je, da bi to bil opomnik, ki bi vse člane Generalnega sveta spodbujal k molitvi. Ustanovitelj se je vedno prvi spomnil, da je treba pobarvati kako novo državo, kadar se je tam začejalo apostolsko delo Opus Dei. Z naglostjo svojega odziva je pokazal, kako močno si je želel, da bi po vsem svetu božji Cerkvi služili s ponižnim, preprostim, stalnim in konkretnim delom. Imel sem priložnost opazovati ustanovitelja, kako je zrl tisti zemljevid sveta in bil pri tem globoko zatopljen v molitev.«^[2]

Toda njegovo poveljniško mesto je bil Rim, kajti tam – tako je pojasnil – ***je srce Dela, ki omogoča, da se potem širi po vsem svetu ter prinaša naše sporočilo miru in veselja.***^[3] In iz večnega mesta je svojim duhovnim otrokom pisal:

Kako hrepenim po tem, da bi lahko kmalu na stalen in urejen način začeli prihajati številni moji sinovi in hčere, ki bi šli skozi Rim ter se nato vračali v svoje regije s srcem, ki bo še bolj vneto v ljubezni do Cerkve in še bolj rimsko!^[4]

Dejstvo, da so se razširili po vseh celinah sveta, ni pomenilo, da so se porazgubili. Vsi so bili še naprej del tesno povezane družine, družine Opus Dei. Ustanovitelj se ni nikdar čutil ločenega od svojih otrok:

Mi se nikoli ne ločimo, jim je govoril, četudi smo fizično daleč drug od drugega. Tisti, ki zdaj odhajate, boste tukaj pustili košček svojega srca, in kjerkoli bo kdo izmed vas, tam bomo tudi vsi drugi navzoči z željo, da bi ga spremljali. Ne rečemo si zbogom niti nasvidenje; še naprej smo vedno consummati in unum.^[5]—

Oče si je selitev svojih otrok v druge države predstavljal kakor živo

presaditev Opus Dei, kot apostolsko širitev z vsemi temeljnimi značilnostmi. Najprej je treba upoštevati, jih je nagovarjal, da ***mi nikoli ne premeščamo množic, kakor tudi kmet pri setvi ne zakoplje v zemljo celega žaklja žita, temveč seme razprši po polju.***

^[6] Tako zahteva univerzalni duh Dela, ki ***se mu upira vsakršen nacionalizem in ne prenese oblikovanja tujih, zaprtih skupin, podobnih kolonijam enega naroda, ki so kot neke vrste cista.***^[7] Je pa še drug razlog: zaradi sloga apostolskega delovanja smo kakor kvas, skrit v testu.^[8] Malo kvasa je dovolj, da prekvasi vse testo. Na enak način je za presaditev dovolj že majhna skupina moških in žensk, pripravljenih in sposobnih prilagoditi se državi ter se poistovetiti z deželo, v katero so se preselili:

Tako sprožimo tisti čudoviti pastoralni pojav poklicanosti, ki ga lahko primerjamo z nastajanjem bisera: v notranjost školjke vstavimo drobcen tujek, da bi se oblikoval dragocen biser kot nekaj, kar ni več tuje, kar v našem primeru nastane na nadnaraven način, s pomočjo ognja božje milosti, ki so ga razširili vaši bratje in sestre ter s tem izpolnili Gospodovo željo: *Ignem veni mittere in terram, et quid volo nisi ut accendatur?* (Lk 12,49) – prišel sem, da vržem ogenj na zemljo, in kako želim, da bi se že razplamtel!^[9]

(Tukaj postopoma navajamo prelepo ustanoviteljevo pismo, v katerem opisuje srčiko v Delu navzoče veseljnosti. Ti začetni odstavki pisma so kakor navdiha poln preludij.) Ustanovitelj drugo za drugo izraža misli, ki jih podkrepi z evangeljskimi prispodobami: sejalec, ki raztrosi seme; košček kvasa, ki prekvasi testo; zgodba o dragocenem biseru. Te

primere so mu prišle kot nalašč za predstavitev apostolske širitve v obliki prilike: prilike o presaditvi.

Mnogi med vami ste morda imeli priložnost videti, kako se izvede ta poljedelski ali vrtnarski postopek. Dobro veste, kako potrebno je, da se rastlina okrepi v primernem rastlinjaku, preden jo presadijo drugam.

Toda to ni dovolj, kajti če nekaj časa njena rast ni pod budnim nadzorom, potem ne požene korenin in naposled odmre.

Poglejte, kako skrbno se presajanja loti vrtnar. Rastlinico oziroma potaknjenca posadi v glinen ali lesen lonec ter jo pusti v rastlinjaku, dokler ne pridobi potrebne čvrstosti. Nato lonec prenese na prosto, da rastlino izpostavi svetlobi, zraku in sončnim žarkom. In ko je že sposobna prenesti napor presaditve, izbere vrtnar primeren trenutek ter jo z

loncem vred, če je lesen, položi v novo zemljo. Čez čas posoda zgrije, razpade v novi zemlji in tako je za rastlino sprememba manj občutna.

Če je lonec glinen, vzame vrtnar rastlino skupaj s koreninami in s prstjo, ki se jih drži, se pravi skupaj z njenim okoljem, ter jo nadvse skrbno vsadi v jamo, izkopano na novem zemljišču.

Predtem je sadjar pustil jamo nekaj časa odprto, da bi se prezračila. Odstranil je kamenje ali pa ga skrbno zakopal v globino, zato da bi voda lažje pronicala skozi prst in tla ne bi postala močvirnata. Potem ko je drevo posajeno skupaj z izvorno zemljo ob koreninah, ga pazljivo spremlja, dokler se ne ukorenini. In dokler rastlina ne kaže znakov uspešne prilagojenosti novemu okolju, ji vrtnar nudi vsakovrstno nego: zemljo pognoji, dodaja

kakovostno prst, odvečne veje
obreže.^[10]

Leta 1951 je Jožefmarija premišljeval o tem, kako je Delo po svetu širilo »prijetni Kristusov vonj« ter se zahvaljeval Bogu, ko je slišal nekatere, ki so presenečeni nad življenjsko močjo Opus Dei govorili: »Kako Delo hiti!« ***Ne vedo***, je zapisal, ***da sem se jaz naprezal, kolikor je bilo le mogoče, da ne bi hitelo.***

Držali smo na vajetih tega mladega konja, da se ne bi mogel postaviti na zadnje noge.^[11] V tistem času je bil Opus Dei že ukoreninjen v Španiji, Italiji, na Portugalskem in v Mehiki, presaditev pa je bila začeta v Veliki Britaniji, na Irskem, v Združenih državah, Čilu, Argentini, Kolumbiji in Venezueli. Ustanovitelj je prestajal mesece trde preizkušnje, zaradi katere se je naposled zatekel k posvetitvam Opus Dei sveti Družini ter Jezusovemu in Marijinemu Srcu. Bilo je to dolgo, brezkončno obdobje,

zaznamovano s skrajnim pomanjkanjem gmotnih sredstev in utapljanjem v finančnih stiskah. To je bil navsezadnje trenutek, ko je začutil, da mora zapisati: ***Če bi, ko sem prejel svoje poslanstvo, prišel do spoznanja o tem, kaj se bo zgrnilo name, bi umrl.***^[12]

Kako je potekala širitev Dela? Hitro ali počasi? Po ustanoviteljevem mnenju je šla ***v korak z Bogom.***^[13] Ne prenačljeno, po polžje pa tudi ne. Uvedeni so bili ustrezni previdnostni ukrepi, to pomeni, da so postopali nadvse pazljivo, zato da duh Opus Dei, ki je po svoji naravi univerzalen, ne bi v novih državah zaradi nepremišljenosti deloval kot nekaj tujega. ***Ta način ravnanja,*** pojasnjuje svojim sinovom in hčeram, ***obenem od nas zahteva umirjenost: na videz je počasen, vendar je zanesljivejši in učinkovitejši, saj je nedvomno –***

izkušnja nam to potrjuje – tudi najhitrejša pot do cilja.[14]

Postopek presajanja je bil kočljivo opravilo, ki je zahtevalo premislek, trezno ravnanje in priprave:

Pred odhodom, pojasnjuje ustanovitelj, vselej pozorno preučimo razmere v državi: njene posebne značilnosti, težave, na katere bi lahko naleteli, najzanesljivejši način za začetek dela, s katero korporativno dejavnostjo velja pričeti, katera gmotna sredstva imamo na razpolago, s kom naj bi v tistem kraju najprej navezali stik itd.

To je predhodno delo, ki sem ga večkrat imenoval predzgodovina regije in ki sem ga v mnogih državah opravil jaz sam z nekaterimi vašimi brati, ki jih je Bog, naš Gospod, v svoji veliki dobroti postavil v mojo bližino.

[15]

Temelj, srž predzgodovine je bila ***redna molitev in nenehno mrtvičenje***.^[16] Namreč molitev – to je ustanovitelj ponavljal do skrajnosti – je nepogrešljivo orodje, sredstvo, orožje, skrivnost Opus Dei.^[17]

Za nadnaravnimi so bila na vrsti človeška in gmotna sredstva. Kakor nekdo, ki načrtuje odpravo ter preračuna potek poti, postanke in za potovanje potrebno opremo, tako se je ustanovitelj posvečal popisovanju vsega, kar je bilo povezano s presaditvijo. Ni potreboval velikega števila ljudi. Zgolj peščico. Za začetek so bili dovolj že trije ali štirje.^[18] Tisto, kar je zares podrobno proučil, pa so bile vrline »presajenih«. Upošteval je tudi posebnosti dežele, v katero naj bi odšli njegovi otroci, in številne dejavnike, ki jih bodo morda le stežka premagovali. Včasih je šlo za podnebne in naravne razmere: tropska vročina, pritisk ali vlažnost, ki se ji nekateri človeški organizmi

nikakor ne zmorejo privaditi. Včasih pa je zapreko povzročala nezmožnost prilagajanja določenemu okolju zaradi temperamenta, nesprejemanje svojstvenosti tamkajšnjih ljudi, navad, jezika ali prehrane. Izogibati se je bilo treba zlasti temu, da bi se več takšnih nevšečnosti naenkrat nakopičilo v eni osebi. Na vse je treba pomisliti, je svaril oče. ***Vendar tudi ne gre temu pripisovati pretirane teže, če je le poskrbljeno za dobro izobraževanje, če je le poskrbljeno za notranje življenje.***^[19] Ta pogoj pa izpolnjuje vsaka duša, ki se je pripravljena iztrošiti za služenje Bogu.

Poleg te temeljne pripravljenosti je treba upoštevati tudi zemljo, ki se drži korenin in ki bo pripomogla k privajanju drevesa novim okoliščinam ter k njegovi prehranjenosti. Prst, hčere in sinovi moje duše, ki jo morate vzeti s seboj,

ko vas presadijo, je dobri duh Opus Dei, ki je vesoljen, ki ljubi vse duše brez izjeme, ki ni nacionalističen, ki v velikodušno predanost prinaša veselje, ki je usmerjen v služenje, in ne v zmagoslavje, ki je duh ljubezni!

[20]

V silni želji po apostolski širitvi se je ustanovitelj odrekel temu, da bi ob sebi zadrževal osebe, ki bi mu mogle olajšati vse težje breme vodenja Opus Dei. V Rimu mu je ostalo le nekaj ljudi, nujno potrebnih za delovanje centralnega sedeža. Ta odpoved je bila tihi izraz vere in upanja, ki sta očeta gnala v projekt presaditve, čeprav je pol za šalo, pol zares govoril: ***Sam samcat bom ostal! Vendar je vredno truda.***[21]

Oče je sestavil prvi osnutek navodil, strnjenih v pol ducata točk, ki naj bi se jih držali pri apostolski širitvi v nove države. V tem dokumentu

omenja tudi začetke delovanja v Italiji.^[22]

Zapisal je, da naj verniki Opus Dei, ki so v druge države večinoma odhajali z namenom tam opravljati svoj poklic, začnejo s predhodnim oranjem ledine in s prilagajanjem okolju. Potem naj bi sledilo obdobje globlje apostolske dejavnosti med študenti.

Takšna je bila predvidena pot v večjem delu držav: izvesti presaditev z nekaj posamezniki, in kakor hitro bi bilo mogoče, začeti z delom, največkrat v obliki študentskega doma. Vendar se ustanovitelj ni mogel vedno držati tega sosledja, saj je bil kljub pomanjkanju potrebnega osebja večkrat primoran svoje apostolske načrte pospešiti spričo vztrajnega prigovarjanja številnih škofov, ki so želeli, da bi Opus Dei deloval v njihovih škofijah.

Potem ko je apostolsko delo steklo, se je kmalu izkazalo, da je navzočnost ženske sekcije Opus Dei nujno potrebna za utiranje novih apostolskih poti, pozneje pa za zagotavljanje gospodinjske *administracije* prvih centrov. Vendar oče ni hotel, da bi njegove hčere odhajale v druge države, ne da bi bilo prej vse pripravljeno za njihov sprejem: urejeni bivalni prostori in dostojne sobe, lastna kapela itd.^[23]

»Očetova pozornost in ljubeznivost do njegovih hčera,« pripoveduje ena od njih, »se je občutno kazala v načinu, kako se je začelo delovanje v kakšni novi državi. Najprej je tja prišla moška sekcija s kakšnim duhovnikom, in potem ko so bile že razrešene začetne težave, smo prišle me.«^[24]

Misleč na selitve članov Dela v druge države je v začetku leta 1948 v pismu nagovarjal svoje hčere, naj se začnejo pripravljati na premagovanje

jezikovnih ovir, ter tisto leto razglasil za leto vélike širitve:

To leto je – bo – leto vaše vélike širitve: bodite mi svete ... in učite se jezikov. Naj Centralni svet razmisli, kako bi lahko dosegli, da bi se v eni hiši potrudile govoriti francosko, v drugi italijansko, v kateri drugi pa angleško; in naposled je tu še portugalsčina za tiste, ki naj bi se odpravile na predrago Portugalsko ... in v Brazilijo.^[25]

Oče je želel, da bi ženske čim prej, a brez prenagljenosti pričele z delom, kjer je bila predhodno že opravljena nehvaležna naloga oranja ledine. Zavedal se je potrebe po tem, da so ženske navzoče v novih državah že na začetku, zato je pozorno iskal primeren trenutek, ko bi se tja lahko preselile njegove hčere. Včasih je čakanje trajalo mesece, včasih leta. Že zgodaj so prve numerarije prispele na primer v Združene

države in v Mehiko. Marca 1950 je oče pisal Pedru Casciaru ter dodal nekaj vrstic za svoje hčere:

Za dekleta: Naj mi Jezus obvaruje te hčere! Zelo sem zadovoljen in veliko pričakujem od vas. Pišite mi, pripovedujte o vseh podrobnostih potovanja. Naj vas vedno spremlja nasmeh naše presvete Guadalupske Matere.[26]

Maja 1950 pa piše v Chicago:

Predrage! Ne morete si predstavljati, kako sem bil vesel najprej vaše razglednice, potem pa vašega pisma. Prepričan sem, da ima Gospod za nas pripravljenih mnogo velikih in lepih reči v tej Ameriki.[27]

Obstajala pa je tudi možnost, in to se je dejansko dogajalo, da je bil odhod članic Dela v načrtovane države zakasnen. Zlasti kadar so v prvem obdobju oranja ledine nastopile težave. Tedaj je oče začel obzirno

priganjati svoje sinove in jim v grobih potezah orisal prednosti, ki bi jih pridobili z navzočnostjo ženske sekcije, ***kajti brez njih stvari potekajo počasneje in slabše;***^[28] poleg tega pa ***boste brez ženske sekcije vedno enoroki.***^[29] Dejstvo pa je, da selitev njegovih hčera v druge države ni predstavljala posebnih problemov. Tudi one so bile vajene začenjati z ničle, v najskrajnejšem uboštvu, in iskati poklicno delo, s katerim bi si utrle pot.

Precej trši oreh je bila neuravnoteženost med moškimi in ženskami v Opus Dei. To številčno neenakost, ki se je vlekla še iz časov državljanske vojne, je oče imenoval »šepavost«. Kot je sam hudomušno govoril: dokler bo Delo imelo eno nogo krajšo od druge, bo šepalo. Da bi vse normalno delovalo, bi morale biti dejavnosti moških in žensk enako razvite. Leta 1951 je oče spoznal, da mora število ljudi, ki so

delali v Italiji, podvojiti.^[30] Položaj ga je začel skrbeti, saj ni imel na razpolago potrebnega števila žensk, tiste, ki so nedavno tega prišle v Delo, pa še niso bile dovolj pripravljene za selitev v druge dežele. Svoje načrte o apostolski širitvi je zato prej upočasnil in leta 1952 odločil, da nekaj let v Španiji ne bodo odpirali novih študentskih domov, zato da bi ***preprečil pretirano premeščanje osebja v hišah ženske sekcije***^[31]ter da bi namenil dovolj časa in pozornosti njihovemu izobraževanju.

* * *

Toliko o osebju. Kaj pa sredstva? Prav takšno vprašanje si je zastavil že v *Poti*.^[32]

Le kaj drugega kot nasvet in očetovski blagoslov bi ustanovitelj mogel izročiti tistim, ki so odhajali v druge države? Vseeno to ni bilo malo in njegovi otroci so mu bili za to bolj hvaležni kot pa za gmotne dobrine

ali denar, kajti s tem jim je vlival gotovost in upanje, da bo vse dobro potekalo. Gospod je hotel, da začnejo tako: v pomanjkanju vsega. Najhujše pri vsem tem pa je bilo, da je veter kmalu zapihal v obratno smer in ni minilo veliko časa, ko je bil oče primoran prav njih prositi vbogajme, da bi lahko dokončal gradnjo centralnega sedeža.

Pedro Casciaro pripoveduje, kako je skupaj z dvema drugima članoma Dela prispel v Mehiko: »Tja smo prišli opremljeni z ustanoviteljevim blagoslovom, s podobo Device Marije, ki nam jo je podaril skladno s svojo navado ob začetku delovanja v kakšni državi, ter brez gmotnih sredstev.«^[33] In ko se je Luis Sánchez-Moreno vračal v Peru, je opisal trenutek slovesa: »V Rimu mi je umirjeno in ljubeznivo pomagal z zelo umestnimi nasveti, obenem pa mi je dal svoj blagoslov, Marijino podobo in razpelo.«^[34] Pomanjkanje

gmotnih sredstev, denarja, je oče nadoknadil z molitvijo in ljubeznijo. Tako kot vrtnar iz prilike je znal presajeno drevesce negovati z vso skrbnostjo in nežnostjo. Dokler se dodobra ne ukorenini v novo zemljo, ga budno spremlja, mu posveča čas, dodaja hranljivo prst in gnojilo, odvečne poganjke pa obreže.

Tak je bil oče. Poskrbel je, da so bili njegovi otroci duhovno *consummati in unum*. Samo v tem je smisel njegovega spremljanja in navzočnosti onkraj časa in prostora.

Saj veste, da vam od daleč vedno delam družbo,^[35] je pisal svojim hčeram v Mehiko. Ali pa ko pismo onim v Avstraliji začne z besedami: ***Kako živo vas spremljam od tod!***^[36]

Stalno se je zanimal zanje v vseh pogledih. Kako živijo? Ali napredujejo pri učenju jezika? Imajo kaj prijateljev? Kaj pa hrana?

Kadar pišete, je prosil vikarja v Združenih državah, nam pripovedujte o mnogočem, o podrobnostih: tako me prevzame hrepenenje, da bi tudi fizično živel med vami v teh prvih ameriških časih, ki so tako božji.^[37]

Poznavanje tistih podrobnosti ni bila zgolj radovednost, marveč zapovedovalna zahteva njegovih očetovskih čustev in celo stvar razumnega vodenja, kot pravi svojim hčeram v Združenih državah:

Kadar mi pišete – Nisa – in mi pripovedujete o drobnih stvareh svojega življenja, sem za to hvaležen: ker imam pravico to izvedeti in ker imam tako občutek, da vas od tod spremljam nekoliko bolj.^[38]

Z užitkom je prebiral pisma, ki jih je prejemal iz Evrope ali Amerike, ter jih vztrajno nagovarjal, naj mu pišejo pogosto, naj mu pripovedujejo ***nadrobno***, ***potankosti*** ali

drobnarije.^[39] Res so mu pisali in tako je izvedel za to in ono **malenkost.** Ugotovil je na primer, da so v Mehiki očitno imeli nekaj majhnih kajmanov, ki so se prosto sprehajali po hiši. Očetu je bilo jasno, da ti plazilci v stanovanje pač ne sodijo, in je to odločno povedal vikarju.^[40]

Če mu je prišlo na uho, da ima kdo od njegovih otrok težave z zdravjem, ni odnehal, dokler ni bil popolnoma obveščen. Ko je v Mehiki zbolela Guadalupe Ortiz de Landázuri, je nemudoma povprašal vikarja po podrobnostih, svoji hčeri pa je pisal:

Guadalupe, naj te Jezus obvaruje.

Zadovoljen sem, ker vem, da si dobro. Pustiti moraš, da poskrbijo zate, kajti ne moremo si privoščiti razkošja, da bi bili bolni: spi, jej, počivaj, saj tako ugajaš Bogu. Tebi in vsem z ljubeznijo pošilja blagoslov vaš oče

Mariano.^[41]

S tem ko se je zanimal za vsakogar in budno spremljal njihove korake, tegobe in vesele trenutke, je oče vsepovsod, do koder so bili razsejani njegovi sinovi in hčere, ustvarjal **družinsko vzdušje**, ki je bilo **vez edinosti**;^[42] opora, potrebna v začetnem obdobju prilagajanja drugi državi. Kajti le kdo bi vedel, koliko časa bo minilo, preden se ustalijo? **Ne pozabite**, jih je spominjal ustanovitelj, **da je delo na začetku megleno in neznatno, ampak treba je iti skozi to stopnjo, da bi prispeli do naslednjih**.^[43] Oče jim je pokazal, da imajo pri sebi isto popotnico, s katero se je začela ustanovitev leta 1928: mladost, božjo milost in dobro voljo. **Zelo sem zadovoljen s temi vašimi začetki v Neaplju**, je bodril svoje hčere. **Kar pogumno – z dobro voljo in božjo milostjo**.^[44] (Mladost je namreč štel za samoumevno.)

Napori, drobne nevšečnosti, nepotrpežljivost in vsakdanje preizkušnje bi lahko načeli zaloge energije nekemu, ki je bil »presajen« v drugo državo. V takšnih primerih je bil ustanovitelj vedno pripravljen obrisati solze svojim otrokom, jim svetovati in poiskati rešitev za njihove težave. Opogumljal jih je, kakor je le mogel oziroma kot mu je Bog dal razumeti. To je navadno počel s pomočjo pisem. Nekemu svojemu sinu sporoča v Ekvador:

Logično je, da moramo trpeti – ti, jaz in drugi –, kajti trpljenje je preizkus ljubezni. To nam ne odvzame miru, če imamo duha Opus Dei, in to je znamenje nadnaravne rodovitnosti. Jasno?^[45]

Na Dunaj, kjer so bili obremenjeni zaradi naporenega in na videz brezperspektivnega dela, pošlje pismo z nasvetom, naj se dogovorijo z Nemci, da bi si lahko privoščili

malo oddiha in obenem poskrbeli za nemoteno dejavnost v centrih. Nato še doda: **Vse to ni prav nič pomembno, če mi le ne zanemarite norm in če se oddih ustrezno organizira.**^[46]

Včasih se jim je v srce prikradlo lahko vzdušje splošnega črnogledja, ko so videli, da sadov njihovega dela ni bilo od nikoder. Tedaj so se po nasvet zatekli k očetu. V takšnih primerih je svetoval, naj na dogodke pogledajo bolj od daleč in z nadnaravnega zornega kota, kot je dejal svojim irskim hčeram:

Slišim, da ste nekoliko potrte, črnoglede. In želim vam povedati, da imate samo razloge za veselje in optimizem.

Vseeno pa: kadar si preblizu slike – in tako je v vašem primeru –, včasih ne vidiš kakovosti slikarske umetnine, zato si lahko predstavljam vaš položaj in vam svetujem, da se

iskreno pogovorite s svojim vikarjem.^[47]

Skratka, že vnaprej je predvidel morebitno nepotrpežljivost ali malodušje, ki bi ga lahko povzročila **navidezna nerodovitnost dela**, ter jih optimistično opozarjal:

Če se to zgodi, bodite veseli in polni srčnosti, kajti ta stiska bo kmalu prinesla veliko dobrobit. Kadar v steno zabijaš žebelj in gre ta zlahka vanjo, bo zdržal le majhno težo. Če pa se zid upira, bo lahko potem nosil veliko breme.

Minejo lahko meseci – včasih tudi leta – navidezne nerodovitnosti. Vendar ne pozabite, da če je to setev svetosti, se nikdar ne izgubi; drugi bodo pobirali sadove.^[48]

Novi zemlji se seveda ne more prilagoditi prav vsakdo. **Če ti je zaradi presaditve težko**, je pisal oče enemu izmed teh, **potem ni**

nikakršen poraz niti ponižanje, če to državo zapustiš in greš delat drugam.^[49] Prej ali slej pa so za sprejem v Delo zaprosili prvi verniki iz novih držav. Ustanovitelj jih je ljubeznivo klical ***moj prvorojenec*** ali ***moja prvorojenka***, kajti bili so prvenci posameznih dežel. To dejstvo je prinašalo duhovno odgovornost, saj se je tudi na njihov zgled opirala izgradnja Opus Dei v tisti državi.

Bodi človek molitve, evharističen in velikodušen pri mrtvičenju, je oče rotil prvega Severnoameričana, Dicka (Richarda) Riemana; tako boš dober oporni tram v tej veliki in širokosrčni Ameriki [...]. Ti si prvi. Si kdaj pomislil na božjo milost in na blagoslovljeno odgovornost, ki je s tem povezana?^[50]

Če se sedaj za trenutek znova vrnemo k priliki o presaditvi, ima ustanovitelj k temu dodati še en poduk:

Zato da bi nedavno presajena drevesa rasla pokončno, zabije vrtnar ali sadjar zraven v zemljo lesen drog, debel in čvrst kol, ki sam ne obrodi nobenih sadov, ki nima drugega poslanstva razen tega, da podpira rast in rodovitnost malega drevesca. Kakšna predanost, kakšna ponižnost!

Predvsem direktorji in duhovniki morajo biti kakor oporni koli ter se veseliti življenja, bujne rasti in sadov drugih; kakor oporni koli s čudovitim očetovskim čutom, ki pripomorejo, da presajeni poženejo korenine in rastejo v Jezusu Kristusu.^[51]

↗ Naslednje poglavje

↗ Nazaj na kazalo

.....

^[1] Prim. *Pismo* 16. 6. 1960, št. 1. Msgr. Juan Hervás Benet pripoveduje, kako

je nekega dne, ko je Jožefmariju opisoval vtise s svojega nedavnega potovanja na Kubo in v Združene države v januarju 1945, spoznal, da »je bilo hrepenenje po širjenju apostolskega dela v te in še mnoge druge dežele cilj, ki je bil predviden že od nekdaj, kajti Delo se je rodilo kot vesoljno [...]. Iz tega, kar mi je pravil, in predvsem iz načina, kako mi je to povedal, sem razumel, da ga je ta širitev že dolgo časa žgala v njegovi notranjosti, kajti v Jožefmariju je bil Opus Dei kakor živ ogenj, ki je gorel v njem« (Juan Hervás Benet, v: *Testimonios ...*, op. cit., str. 187–188).

[2] Javier Echevarría, *Sum.* 2229.

[3] Pismo Marii Elini Gaínza Ortega, EF-561203-1. O svetovnem širjenju Dela je ustanovitelj pravil, da se je izvajalo v **Rimu in iz Rima** (prim. Álvaro del Portillo, *Sum.* 632).

[4] *Pismo* 7. 10. 1950, št. 53.

[5] AGP, P01 1975, str. 1554.

[6] *Pismo 16. 6. 1960, št. 5.*

[7] *Prav tam.*

[8] *Prav tam.*

[9] *Prav tam, št. 6.*

[10] *Prav tam, št. 10 in 11.*

[11] *Pismo 14. 9. 1951, št. 2.*

[12] *Prav tam, št. 3.*

[13] Mercedes Morado García o očetu pripoveduje: »Velikokrat je ponavljal, da moramo **hoditi hitro, v korak z Bogom**, in kadar nas bi bilo treba zaustaviti in ravnati previdno, bo že on sam za to poskrbel« (RHF, T-07902, str. 95). Prim. Juan Hervás, v: *Testimonios ..., op. cit.*, str. 187–188.

[14] *Pismo 16. 6. 1960, št. 6.*

^[15] *Prav tam*, št. 12.

^[16] *Prav tam*.

^[17] Neki član Dela, ki je oktobra 1959 vstopil v Rimski kolegij, pripoveduje, da je nekaj dni zatem oče povabil skupino gojencev na ogled nekaterih kapel. Ko je stopil v glavno zakristijo, je za trenutek postal ter jim rekel: **»Pokazal vam bom skrivnost Opus Dei.** In nagajivo nas je pogledal ter opazoval naše začudene obraze. Nato je odprl vrata, ki vodijo v kapelo Generalnega sveta. Pokleknil je pred tabernakljem, potem pa prebral besede, zapisane nad zadnjimi vrati kapele in nad vrati omare z duhovnimi knjigami, ki so vzete iz Apostolskih del: *Erant omnes perseverantes unanimiter in oratione* [vsi so enodušno vztrajali v molitvi]. Dejal nam je, da je to edina skrivnost Opus Dei: molitev; da je to naše orožje, skrivnost naše

učinkovitosti« (Alfonso de Cárdenas Rosales, RHF, T-06503, str. 4).

[18] Pogosto se je dogajalo, da so v začetnem obdobju, ki je včasih trajalo tudi leta, v kakšni državi ledino orali zgolj dva, trije ali morda štirje člani Dela.

[19] *Pismo 16. 6. 1960, št. 18.*

[20] *Prav tam, št. 13.* To je bila zagotovo najboljša duhovna popotnica, ki so jo mogli vzeti s seboj. V zvezi s tem je ohranjena anekdota iz časa očetovega poletnega bivanja v Veliki Britaniji. Leta 1962 je bil pri klepetu s skupino študentov iz Manchestra in eden od njih ga je upajoče prosil za kak njegov predmet, da bi ga shranil kot spominek v tamkajšnjem študentskem domu Greygarth:

– Kajti od očeta nimamo prav ničesar, je dejal in skušal podkrepiti svojo prošnjo.

– ***Pač, imate mojega duha in tam je zaobjeto vse. To je najboljše, kar vam lahko dam***, mu je odgovoril (AGP, P01 XI-1962, str. 76).

^[21] José Luis Múzquiz de Miguel, RHF, T-04678, str. 15. V tem očetovem ravnanju je bilo prav toliko vere kot velikodušnosti. Leta 1960 je irsko numerarijo Olgo Marlin povabil, naj se preseli v Nairobi, in ji svetoval, da o tem z vso svobodo razmisli ter mu čez čas sporoči, ali želi iti tja ali ne. Pri tem je na Olgo globok vtis naredila očetova vera. Članic na Irskem je bilo malo in nekatere med njimi naj bi odšle v Kenijo ali na Japonsko. Direktorici je omenila očetovo veliko vero v to, da bodo prišli novi poklici, ki jih bodo nadomestili. »Vera?« ji je odvrnila direktorica. »Očetova vera je v tem, da pošilja mlada dekleta, kot si ti, da začnejo z Opus Dei na novi celini!« (Olga Marlin, RHF, T-08425, str. 1).

[22] *Strojepisno besedilo ustanovitelja Opus Dei z napotki za začetek apostolskega dela v različnih italijanskih mestih* (januar 1948), RHF, D-15731.

[23] Prim. npr. Pismo članom Dela v Združenih državah, EF-490706-2, in Pismo Adolfu Rodríguezu Vidalu v Čilu, EF-500901-11; v slednjem pravi: ***Mislím, da če hočeš kaj narediti in imeti pri tem svobodo gibanja, potrebuješ skupino fantov na dan, ki ga omenjaš, ter administracijo. Potem se boste res lahko lotili dela. Da pa bi mogla priti dekleta, je nujno potrebno: 1) dodaten vhod v hišo*** itd. (v zvezi s hišo našteje kar sedem pogojev).

[24] Mercedes Morado García, RHF, T-07902, str. 106. Mercedes Morado je delala v Regionalnem svetu v Španiji od leta 1952 do 1956, od 1956 do 1973 pa je bila članica Centralnega sveta v Rimu. V zvezi z

začetki ženske sekcije Dela v nekaterih državah pravi:

»Na prvem mestu bi spregovorila o tem, kako je oktobra 1956 v Nemčijo odšla skupina numerarij, da bi se tja preselile za stalno. Moška sekcija je bila v tej državi že več let, me pa tja nismo odpotovale, vse dokler se ni našla primerna hiša, v kateri bi bilo mogoče začeti s korporativno dejavnostjo: s študentskim domom.

Naslednje leto se je začelo v majhnem brazilskega mestu Marilia in spet smo doživele, kar se je zgodilo vedno: skupina, ki naj bi šla v to državo – sestavljala so jo dekleta različnih narodnosti, med njimi je bila kakšna Portugalka, zato da ne bi bilo težav s sporazumevanjem –, se ni odpravila na pot, dokler stanovanje ni bilo pripravljeno. Priskele so 20. septembra 1957. Ko so prišle – o tem je pripovedovala Amparo Bollaín, ki je bila na čelu

tiste skupine –, je bila hiša čista, miza pogrnjena za zajtrk in v nekaterih sobah so bile rože. Gospe, ki so že poznale Delo preko duhovnikov, so jim prinesle kosilo in večerjo za prvi dan.

O začetku delovanja v Urugvaju, v Montevideu, bi lahko rekli enako: numerarije, ki so odpotovale tja, so v hiši našle vse, kar je bilo nepogrešljivo potrebno, da jim ne bi bilo treba skrbeti v prvih dneh« (*prav tam*).

V nekaterih primerih je ustanovitelj odločil drugače in je ženska sekcija izjemoma začela s samostojno dejavnostjo, osebje, ki je poskrbelo za *administracijo*, pa je prišlo kmalu zatem. Prim. Pismo članom Dela v Argentini, EF-520211-1, in v Urugvaju, EF-570502-4.

^[25] Pismo članicam Centralnega sveta, EF-480205-1.

[26] Pismo, EF-500305-1.

[27] Pismo članicam Dela v Združenih državah, EF-500531-1.

[28] Pismo članom Dela v Kolumbiji, EF-520722-1.

[29] Pismo Teodoru Ruizu Jusuéju, vikarju v Kolumbiji, EF-520814-4. Prim. tudi Pismi Javierju de Ayali Delgadu, vikarju na Portugalskem, EF-540302-3 in EF-540420-2, kjer se izraža podobno.

[30] Prim. Pismo članom Generalnega sveta, EF-510608-1.

[31] Pismo Amadeu de Fuenmayorju Champínu, EF-520911-1.

[32] Prim. *Pot*, št. 470. O izvoru te točke knjige *Pot* govori José María González Barredo, ki je ob neki priložnosti spremljal očeta na obisku pri njegovem prijatelju, Manuelu Valdésu Ruizu, ki je bil bolan. Oče mu

je razlagal, kako se v Delu opravlja apostolat, in ker bolnik ni mogel govoriti, je vzel kos papirja ter zapisal: »Ampak ... kaj pa sredstva?« (José María González Barredo, RHF, T-04202, str. 5).

[33] Pedro Casciaro Ramírez, *Sum.* 6347.

[34] Luis Sánchez-Moreno Lira, *Sum.* 6427. Kadar je svoje otroke pošiljal v druge države, pripoveduje Juan Larrea, so odhajali na pot zgolj z blagoslovom in s seboj niso jemali denarja (*Sum.* 6025). V petdesetih letih, ko je začetek širitve sovpadal z obdobjem samih dolgov, je ustanovitelj tistim, ki so se odpravljali v oddaljene dežele, ob slovesu govoril: ***Otroci moji, žal vam ne morem dati gmotne pomoči, vendar vam dam najboljše, kar imam: križ, podobo Device Marije in svoj očetovski blagoslov*** (César Ortiz-Echagüe

Rubio, PM, l. 988v). Omenjeni križi so bili majhni leseni križi, izdelani iz tramov kapelice na posestvu Molinoviejo. Najstarejši člani Dela so se namreč v Molinovieju 24. septembra 1947 zavezali bedeti nad tem, da se ne bi skazila moralna, duhovna in pravna edinost Opus Dei; in na podlagi tega so tiste križe hranili na sedežih regionalnih komisij v znamenje edinosti vsake regije z glavo Dela.

^[35] Pismo, EF-500620-7.

^[36] Pismo, EF-640408-1.

^[37] Pismo Joséju Luisu Múzquizu de Miguelu, EF-500313-3.

^[38] Pismo članicam Dela v Združenih državah, EF-500923-2.

^[39] Prim. Pisma članicam Dela v Mehiki, EF-500620-7, EF-590901-8 in EF-500923-6; ter članom Dela v Veliki Britaniji, EF-500923-4.

^[40] Prim. Pismo Pedru Casciaru
Ramírezu, EF-520714-1.

^[41] Pismo, EF-521117-1. V takšnem
ljubeznivem in domačem tonu je
pogosto pisal bolnikom ali trpečim:
***Pred časom sem izvedel, da si
moral na operacijo slepiča in da se
je, hvala Bogu, vse dobro izteklo.
Tovrstnih šal nam, prosim, ne
zbijaj več, pobalin. Si zdaj povsem
v redu?*** (Pismo Joséju Montañésu
Morenu, EF-580420-1).

^[42] Prim. Pismo vsem članom Dela,
EF-661220-1.

^[43] Pismo članicam Dela v Združenih
državah, EF-500620-2.

^[44] Pismo članicam Dela v Neaplju,
EF-531118-1.

^[45] Pismo Joaquínu Madozu Montoyi,
EF-570502-2.

[46] Pismo Alfonsu Paru Balcellsu,
EF-570720-1.

[47] Pismo članicam Dela na Irskem,
EF-610214-1. Drobne nevšečnosti so
se prej ali slej pojavile vsepovsod.
Očetov nasvet v takšnih okoliščinah
je bil ponavadi to, kar je dejal svojim
sinovom v Avstriji: ***Uporabite
duhovna in človeška sredstva ter v
miru čakajte. Tudi sam sem šel
skozi to*** (Pismo Juanu Bautisti
Torellóju Barenysu, EF-661020-1).

[48] Pismo 16. 6. 1960, št. 25.

[49] Pismo Héctorju Raynalu Garcíi,
EF-650323-4.

[50] Pismo Richardu Riemanu,
EF-500901-10; prim. tudi Javier
Echevarría, *Sum.* 2227.

[51] Pismo 16. 6. 1960, št. 24.

Andrés Vázquez de Prada

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sl-si/article/1-prilika-o-presaditvi/](https://opusdei.org/sl-si/article/1-prilika-o-presaditvi/) (9.
Mar. 2026)